

vem věci odůvodněna. Svědek Rudolf P. odepřel jako poštovní zřízenec výpověď s odvoláním se na § 321 čís. 3 c. ř. s. a tvrdil, že byl tehdy v úřadě a povinnosti mlčenlivosti nebyl platně sprostěn. Dožádaný soudce shledal odepření výpovědi důvodným, když poštovní úřad také potvrdil, že svědek nebyl sprostěn povinnosti úřední mlčenlivosti. Nevyhověl-li první soud návrhu žalovaného na opětné slyšení svědka Rudolfa P-a, nelze tvrditi, že postup jeho neodpovídal zákonu. Návrhu takovému lze podle §u 344 c. ř. s. vyhověti jen tehdy, má-li procesní soud za to, že odepření svědeckví, jež bylo soudcem dožádaným uznáno za oprávněné, je nepřipustno. Tomu však v tomto případě tak není. Dle výpovědi svědka Rudolfa P-a jest míti za prokázáno, že svědek ten byl tehdy, když se konal telefonický hovor mezi stranami, ve výkonu svého úřadu. Ježto použití důvodů, které svědka opravňují k tomu, by odepřel svědeckví, jest dáno na jeho vůli a v tomto případě složením svědeckví byl by svědek porušil povinnost mlčenlivosti jemu uloženou a státem uznanou, jak z potvrzení poštovního úřadu vidno, bylo úplně přípustným, když dožádaný soudce shledal odepření odůvodněným. Není řízení kusým proto, že první soud návrhu žalovaného na opětné slyšení svědka P-a nevyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel především obírá se tím, že svědek P. neměl prý důvodů k tomu, aby, odvolávaje se na povinnost úřední mlčenlivosti, odepřel po rozumu §u 321 čís. 3 c. ř. s. svědeckví, a spatřuje vadnost řízení dle §u 503 čís. 2 c. ř. s. v tom, že také odvolací soud uznal toto odepření svědeckvé výpovědi přípustným. Avšak odvolací soud v napadeném rozsudku výstižně dovodil správnost svého postupu, a stačí dovolatele odkázati na důvody napadeného rozsudku, a jen vzhledem k vývodům dovolacím se podotýká, že státní úředník nebo zřízenec, u telefonního úřadu právě službu konající a ji nepřerušivši, nestává se soukromou osobou a není sprostěn povinností úřední mlčenlivosti prostě proto, že abonent se s ním zná a ho požádá, by hovorů věnoval pozornost. Není tedy dovolací důvod §u 503 čís. 2 c. ř. s. opodstatněn.

Čís. 5423.

Nelze mimo případy, v zákoně uvedené, knihovně poznamenati obmezení, zakládající se na obligačním závazku (na př. závazek, že vlastník nemovitosti za sebe a své právní nástupce se vzdává námitek proti případnému rozšíření vodního práva).

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, R I 847/25.)

Městská obec P. navrhla, by byla povolena na mlýnské usedlosti čp. 10 při vlastnickém právu Rudolfa B-a knihovní poznámka, že Rudolf B. za sebe a své právní nástupce ve vlastnictví vodního oprávnění,

spojeného s mlýnem čp. 10 se vzdává námitek proti eventuelnímu rozšíření vodního oprávnění, které městské obci P. přísluší. Soud první stolice knihovní poznámku povolil, rekursní soud žádost zamítl. Důvody: Poněvadž se žádá o povolení knihovní poznámky, bylo zkoumati, zda jsou tu vůbec zákonné předpoklady pro její povolení. Otázku tuto bylo zodpověděti záporně. Zákon knihovní připouští dle Šu 20 poznámky dvojího druhu, jednak za účelem vyznačení takových osobních poměrů, které mají za předmět disposiční právo vlastníka nebo věřitele hypotekárního. Poznámky skupiny druhé směřují k založení určitých, dle předpisů zákona knihovního a soudního řádu s nimi spojených účinků. Poznámku navrhovanou nelze však zařaditi ani pod tu ani pod onu skupinu. Pokud jde o onu skupinu, má zákon knihovní na mysli především vyznačení takových poměrů, které jsou důležité ku zjištění osobní totožnosti vlastníka nebo hypotekárního věřitele jako na příklad změna jména, zejména provdáním, pak oněch skutečností, jež disposici vlastníka nebo hypotekárního věřitele obmezují, jako na příklad uvalení opatrovnickví, úpadku a pod. Do této skupiny navrhovanou poznámku však zařaditi nelze, neboť nemá za účel ani, vyznačiti určitý osobní poměr vlastníka, a rovněž nesleduje účel, by se jí vyznačilo obmezení disposiční, vyplývající z osobních vlastností vlastníka nebo hypotekárního věřitele. Podle obsahu listiny a návrhu knihovního má poznámka navrhovaná za účel vyjádřiti a vyznačiti jistou povinnost, kterou vlastník věci na se vzal oproti třetí osobě a která jeví se tudíž jako závazek, jenž v knize pozemkové může býti proto zapsán na listu závad, jako vklad nebo záznam. Nelze jej však nikdy pokládati za takový stav, který má za účel vyznačiti totožnost osobní nebo takové okolnosti, jež z osobních vlastností obmezují disposiční právo vlastníka nebo hypotekárního věřitele. Tím méně lze odůvodniti navrhovanou poznámku druhým odstavcem Šu 20 zákona knihovního, neboť nelze ji opřítí o některý předpis zákona knihovního, soudního nebo exekučního řádu nebo některého zákona zvláštního. Poznámka navrhovaná jest tudíž dle zákona již sama o sobě nepřípustna. Avšak nehledě k tomu, jest závazek dle předložené listiny Rudolfem B-em převzatý nejasný a neurčitý a nelze proto vůbec ani zjistiti, jaké to rozšíření vodního práva, o něž se jedná, má býti, v čem má spočívati a jak dalece má sahati. Prohlášení to nemůže býti proto dle Šu 869 obč. zák. pouhým projevem vůle stran, a jest také již z toho důvodu neplatné, a nemůže proto býti základem pro povolení navrhovaného knihovního zápisu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Jest ovšem správné, že případy vyznačení osobních poměrů knihovní poznámkou ve smyslu Šu 20 a) knih. zák. nejsou vyjmenovány výlučně. Avšak poznámky toho druhu nesmějí sloužiti k účelům knihovního vyznačení poměrů čistě obligační povahy vůbec, poněvadž by se tím obcházel výslovný předpis Šu 9 knih. zák., že jen věcná práva a břemena a dále jen ještě taková obmezení ze soukromoprávních úmluv mohou býti předmětem knihovního zápisu, jež zákon výslovně připouští

(právo koupě zpáteční a předkupní, právo nájemní a pachtovní). Proto jen osobní poměry, zejména pokud mají za účinek obmezení majetkové správy, mohou se v pozemkové knize vyznačiti ve formě poznámky, nikoli však obmezení, jež se zakládají na obligačním závazku, jak tomu jest v tomto případě. Stěžovatelka zažádala o knihovní poznamenání závazku dle zvláštního prohlášení, že nynější vlastník mlýna čp. 10 za sebe a své právní nástupce se vzdává námitek proti případnému rozšíření vodního oprávnění, které městské obci v P. přísluší. Avšak nelze takový obligační závazek knihovně poznamenati a takovým knihovním vyznačením propůjčovati mu povahu věcného obmezení (srv. obdobné rozh. čís. 1599 sb. n. s.).

Čís. 5424.

Pokud jest ve firmě komanditní společnosti nepřipustným dodatek ku jménu komplementáře, naznačující společenský poměr.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1925, R I 900/25.)

Žádost Otty L-a o zápis firmy »Otto L. a spol., komanditní společnost« do rejstříku byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j - v y š š í m s o u d e m z těchto

d ů v o d ů:

Dle čl. 17 obch. zák. musí firma komanditní společnosti obsahovati rodové jméno aspoň jednoho osobně ručícího společníka (komplementáře) s dodatkem, naznačujícím společnost. Jest tedy firmu utvořiti tak, by obsahovala buď jména všech osobně ručících společníků, neb aspoň jednoho z nich s dodatkem, vyznačujícím společnost, který v obou případech jest nezbytným. Lze přisvědčiti stěžovatelům, že zákon nemá určitého předpisu o způsobu, jakým má býti poměr společenský naznačen, že tedy volbu ponechává stranám. Než této libovůli klade jistou mez všeobecná zásada, že firma, tudíž i dodatek, její součást tvořící, musí býti pravdivá, t. j., že nesmí obsahovati nic, co by mohlo veřejnost uváděti v omyl. Kdyby firma obsahovala jméno jen jednoho komplementáře s dodatkem »a spol.« neb s dodatkem »komand.« neb »a komand.«, bylo by se zřetelem k předpisu čl. 17 samozřejmým, že přes to, že ve firmě jest vyznačen jediný komplementář, může jich býti ve skutečnosti více. Jestliže však, jako v tomto případě, ku jménu jednoho jen komplementáře jsou připojeny dva dodatky, totiž »a spol.« a »komanditní společnost«, bylo by možno právem usuzovati, že prvý dodatek »a spol.« poukazuje k účasti více osobně ručících společníků, tvořících veřejnou společnost (čl. 150 obch. zák.), ač ve skutečnosti jest jen jediný, druhý dodatek pak ke komanditistům, třebaže společníci při tvoření firmy dodatkem »komanditní společnost« zamýšleli vyznačiti vlastně jen význam dodatku prvního. Právem tudíž oba nižší soudy prohlásily zvolený dodatek za nepřipustný a jest již tím zamítnutí opovědi k zápisu firmy do obchodního rejstříku odůvodněno.